

BULETIN INFORMATIV
AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE
DIN MOLDOVA // E-NEWSLETTER | IULIE 2026

Congresul
Autorităților Locale
din Moldova
www.calm.md

REFORMA ÎN VIZIUNEA MEDIULUI ȘTIINȚIFIC ȘI A CALM ARE UN OBIECTIV COMUN: DESCENTRALIZAREA ȘI SERVICII APROPIATE DE CETĂȚEAN

CALM a participat la evenimentul de lansare a Studiului „**Reforma administrației publice locale: de la structură la funcții – modelul reformei administrative funcționale integrate (RAFI)**”, elaborat și prezentat de Școala de Administrație Publică din cadrul Universității de Stat din Moldova (USM), în colaborare cu Fundația pentru Pace Martti Ahtisaari (CMI).

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM SOLICITĂ AJUSTĂRI ESENȚIALE LA REFORMA APL ȘI DENUNȚĂ PRESIUNILE ȘI ȘANTAJUL ASUPRA AUTORITĂȚILOR LOCALE

În cadrul unei conferințe de presă, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) și-a expus viziunea asupra reformei administrației publice locale, evidențiind direcțiile în care trebuie avansat, problemele actuale și propunerile concrete menite să completeze conceptul Guvernului.

CALM a subliniat necesitatea unor corectări esențiale în procesul de implementare a reformei, cunoscută ca „amalgamarea voluntară”, ținând cont de experiența acumulată de asociație.

La eveniment au participat: Viorel Furdui, director executiv al CALM; Viorel Rusu, expert juridic al CALM; Marcel Bobeica, primarul comunei Gangura, Ialoveni și vicepreședinte al CALM; Victor Gori, primarul comunei Botnărești și vicepreședinte al CALM; și Igor Cristal, expert juridic al CALM. Reprezentanții CALM și-au exprimat

speranța că poziția asociației va fi luată în considerare de către autoritățile responsabile de reformă.

Potrivit CALM, dacă reforma va fi implementată strict conform conceptului prezentat de Guvern, aceasta riscă să genereze incertitudine normativă, instabilitate și impredictibilitate. Mai mult, un proces forțat ar putea conduce la degradarea accelerată a mediului rural.

CALM atrage atenția că reforma este „semivoluntară”, iar responsabilitatea și riscurile sunt transferate asupra actualilor aleși locali. Totodată, proiectul Guvernului nu oferă răspunsuri clare privind descentralizarea financiară, un element esențial pentru funcționarea eficientă a administrației locale.

Conceptul CALM, de asemenea, a fost prezentat în cadrul evenimentului.

„Îmbunătățirile sunt indispensabile pentru ca reforma să fie una veritabilă, care să vizeze nu doar autoritățile centrale, ci și administrația locală și, în primul rând, cetățeanul”, au declarat reprezentanții CALM.

Mai multe aflăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesat aici >>>](#)

CALM AVERTIZEAZĂ: TERMENUL DE 31 IULIE PENTRU AMALGAMAREA „VOLUNTARĂ” ESTE O ILEGALITATE ȘI O PRESIUNE ABUZIVĂ ASUPRA DEMOCRAȚIEI LOCALE

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), prin vocea Directorului Executiv Viorel Furdui, trage un semnal de alarmă major asupra modului în care este desfășurată reforma teritorial-administrativă în Republica Moldova. Într-o analiză detaliată, CALM denunță transformarea procesului de amalgamare voluntară într-o campanie de „autolichidare benevolă”, bazată pe presiuni politice, manipulare și încălcări grave ale statului de drept.

Principala problemă semnalată este impunerea arbitrară a datei de 31 iulie 2026 drept termen-limită pentru deciziile de amalgamare, o condiție care nu are nicio acoperire în legislația națională.

[Vezi mai mult >>>](#)

VLADA CIOBANU: „MĂ INTERESEAZĂ DACĂ VIAȚA UNEI PERSOANE CĂREIA I SE ÎNCHIDE ȘCOALA SAU PRIMĂRIA ÎN SAT VA DEVENI MAI BUNĂ”

În contextul demisiei premierului Alexandru Munteanu și al desemnării noului candidat Vasile Tofan la funcția de prim-ministru, directoarea de programe a Centrului de Politici și Reforme, Vlada Ciobanu, a explicat într-o emisiune la Europa Liberă că acest lucru îi afectează mai puțin pe cetățeni, mai mult contează reformele care au fost inițiate și trebuie implementate repede-repede.

[Vezi mai mult >>>](#)

DEMOCRAȚIA LOCALĂ SUB ASEDIU: REFORMA GRĂBITĂ, TERMENE ILEGALE, CONSULTĂRI MIMATE, CENTRALIZARE AGRESIVĂ ȘI „PRIMĂRII PUTERNICE” FĂRĂ DESCENTRALIZARE FINANCIARĂ

O reformă teritorială radicală ascunsă și nereprezentativă, care tensionează societatea, amplifică dezbinarea comunităților, generează riscuri reale de haos administrativ și poate afecta cursul european al R. Moldova

Reforma administrativ-teritorială este percepută ca fiind grăbită, insuficient fundamentată financiar și juridic, cu riscul de a diminua veniturile primăriilor. Autoritățile locale cer descentralizare și garanții clare pentru ca reforma să fie una benefică și să nu producă dezamăgire în rândul populației. Localitățile nu pot progresa fără descentralizare financiară, deoarece resursele sunt concentrate la nivel central, iar mediul rural nu trebuie învinuit pentru lipsa dezvoltării în domenii gestionate de centru. CALM vine cu soluții și propuneri, sperând ca acestea să fie luate în considerare de Guvern pentru ca reforma să aducă beneficii reale cetățenilor. Mai multe despre temerile și propunerile reprezentanților APL aflăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM” de la directorul executiv Viorel Furdui;

primarul comunei Gangura, Ialoveni, vicepreședinte al CALM, Marcel Bobeica și primarul comunei Nimoreni, Ialoveni, Andrei Covali.

Mai multe aflăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

SERGIU CORNEA: „REFORMA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ TREBUIE SĂ PORNEASCĂ DE LA AUTONOMIE ȘI DESCENTRALIZARE, NU DE LA AMALGAMĂRI GRĂBITE”

Profesorul universitar și conferențiar în științe administrative Sergiu Cornea atrage atenția în cadrul unui interviu pentru calm.md că reforma administrativ-teritorială nu trebuie redusă la o simplă „amalgamare” a localităților. Ea trebuie să fie un proces bine fundamentat, bazat pe autonomie locală, descentralizare financiară și consultarea populației. O reformă grăbită și nepregătită riscă să compromită nu doar funcționarea administrației, ci și parcursul european al Republicii Moldova.

[Vezi mai mult >>>](#)

SERGIU PALIOVICI DESPRE REFORMA APL: „ASTĂZI ȘTIM DE UNDE AM ÎNCEPUT, DAR NU AVEM O IMAGINE PRECISĂ ASUPRA DESTINAȚIEI FINALE”

Numirea unui nou premier readuce în prim-plan tema reformei administrației publice locale. În cadrul unui interviu pentru calm.md, directorul Școlii de Administrație Publică Sergiu Palihovici explică faptul că această reformă este un proces de lungă durată, cu implicații majore asupra funcționării statului și vieții comunităților. Reprezentantul mediului academic subliniază că succesul ei depinde de claritatea viziunii, implicarea tuturor actorilor relevanți și un leadership ferm. În lipsa acestor elemente, există riscul ca reforma să rămână fragmentată și reversibilă.

[Vezi mai mult >>>](#)

VIOREL FURDUI: „AMALGAMAREA (NE)VOLUNTARĂ ESTE ÎN AFARA LEGII, UN ABUZ ȘI RISCĂ SĂ DEVINĂ O „BOMBĂ CU CEAS” PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ A REPUBLICII MOLDOVA -DACĂ NU ESTE CORECTAT CURSUL EI, VA EXPLODA ÎN CEL MAI IMPORTANT MOMENT”

„Dorim să corectăm ceea ce nu a funcționat până acum și să construim împreună o reformă democratică, bazată pe consultare reală, consens și respect față de comunități”

La întrevvedere cu premierul desemnat Vasile Tofan, directorul executiv al CALM, Viorel Furduliu, a atras atenția că prioritatea noastră principală trebuie să fie integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

[Vezi mai mult >>>](#)

REFORMA LOCALĂ NU SE FACE UNILATERAL: CALM CERE PREMIERULUI DESEMNAȚ VASILE TOFAN CONSENS REAL, DESCENTRALIZARE FISCALĂ ȘI ANULAREA TERMENELOR ABUSIVE

În cadrul unei întrevederi cruciale pentru viitorul comunităților locale, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a prezentat premierului desemnat, Vasile Tofan, o poziție fermă și argumentată structural cu privire la reforma administrației publice locale. Mesajul central este clar: o reformă de o asemenea amploare nu poate fi impusă de sus în jos, prin consultări pur formale și simulări ale dialogului. Reprezentanții CALM au atras atenția că autoritățile locale au fost constant marginalizate în acest proces. Mai mult, Comisia Paritară nu s-a mai întrunit de aproape un an, fapt ce reprezintă o încălcare directă a prevederilor legale și blochează dialogul instituțional.

[Vezi mai mult >>>](#)

OCTAVII IVANOV DESPRE AMALGAMARE: „MAI BINE SĂ MERGI ÎNCET, DAR ÎN DIRECȚIA CORECTĂ, DECÂT SĂ ALERGI SPRE EȘEC”

În contextul reformei administrativ-teritoriale inițiate de Guvern, consilierul local din Criva, Briceni și expert CALM, Octavii Ivanov, fost primar în perioada reformei județelor (1999), atrage atenția asupra provocărilor și riscurilor majore ale acestui exercițiu, desfășurate într-un climat politic incert, marcat de schimbarea Guvernului și lipsa unei viziuni clare asupra pașilor următori.

Potrivit alesului local, reforma este discutată mai mult ca o reducere a numărului de primării, nu ca o îmbunătățire a calității serviciilor publice.

[Vezi mai mult >>>](#)

SEMNAL DE ALARMĂ DE LA CALM ȘI MEDIUL ACADEMIC: ACTUALA REFORMĂ TERITORIALĂ COMPORTĂ RISCURI MAJORE DE LEGALITATE ȘI POATE PERICLITA DEMOCRAȚIA LOCALĂ ȘI PARCURSUL EUROPEAN

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a avut o întâlnire cu premierul desemnat, Vasile Tofan, în cadrul căreia i-au fost prezentate mai multe propuneri privind îmbunătățirea reformei administrației publice locale.

În același timp, reprezentanții mediului academic subliniază că succesul acestei reforme depinde de existența unei viziuni clare și de implicarea tuturor actorilor relevanți. În lipsa acestor elemente, există riscul ca procesul să rămână fragmentat și reversibil.

Potrivit experților în domeniu, reforma administrativ-teritorială nu trebuie redusă la o simplă „amalgamare” a localităților. Ea trebuie să fie un demers bine fundamentat, bazat pe principii de autonomie locală, descentralizare financiară și consultarea populației. O reformă grăbită și nepregătită ar putea compromite nu doar funcționarea administrației, ci și parcursul european al Republicii Moldova.

În prezent, situația din teritoriu reflectă un climat de confuzie: sondaje repetate, haos de comunicare și incertitudine. Această lipsă de coerență afectează credibilitatea și

eficiența unei reforme ce ar trebui să fie una dintre cele mai importante pentru viitorul R. Moldova.

De la protagoniștii emisiunii „La Înălțime cu CALM”: directorul executiv Viorel Furdui; directorul Școlii de Administrație Publică Sergiu Palihovici; directoarea de programe a Centrului de Politici și Reforme, Vlada Ciobanu și profesorul universitar și conferențiar în științe administrative Sergiu Cornea, aflăm la ce ar trebui să atragă atenția noul Guvern în procesul de reformă.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

REFORMA TERITORIALĂ TREBUIE URGENT READUSĂ PE CALEA LEGALITĂȚII ȘI A STATULUI DE DREPT – APELUL DIRECTORULUI EXECUTIV AL CALM, VIOREL FURDUI

Într-o intervenție publică, directorul executiv al CALM, Viorel Furdui, atrage atenția asupra modului în care se desfășoară procesul de reformă administrativ-teritorială în Republica Moldova. Potrivit acestuia, reforma se bazează pe un concept neaprobat prin nicio normă juridică, dar impus ca fundament de implementare, ceea ce constituie o ilegalitate majoră.

Apelul directorului executiv al CALM este îndreptat către: Doamna Maia Sandu, Președinta Republicii Moldova; Domnul Igor Grosu, Președintele Parlamentului și deputații Parlamentului RM; Domnul Vasile Tofan, Prim-ministru; Domnul Alexandru

Machidon, Procuror General al Republicii Moldova și Domnul Alexandru Musteața, Directorul Serviciului de Informații și Securitate.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM SUSȚINE POZIȚIA PREMIERULUI TOFAN PRIVIND LICHIDAREA NIVELULUI RAIONAL – EXISTĂ UN CONSENS GENERAL, ESTE REAL ȘI POSIBIL!

În urma acordării votului de încredere de către Parlament noului Cabinet de miniștri condus de Vasile Tofan, având în vedere faptul că actualul prim-ministru s-a pronunțat public anterior asupra ineficienței consiliilor raionale, în contextul în care această propunere a fost vociferată în cadrul întrunirii CALM cu premierul desemnat și că ea corespunde întru totul viziunii noului șef al Executivului, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) solicită inițierea procedurii de revizuire a Constituției Republicii Moldova, în vederea eliminării nivelului II de organizare administrativ-teritorială – raioanele.

La fel ca și prim-ministrul, CALM consideră că raioanele reprezintă o structură depășită, lipsită de atribuții reale și care consumă anual milioane de lei din bugetul de stat, fără a aduce valoare adăugată în procesul de guvernare locală. Menținerea acestui nivel administrativ artificial generează cheltuieli inutile și frânează dezvoltarea comunităților locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

VEACESLAV PLĂMĂDEALĂ: „ACEASTĂ FORMULĂ NECLARĂ DE AMALGAMARE VOLUNTARĂ MAI MULT NE DEZBINĂ DECÂT NE ADUNĂ”

Primăria Puhăcenii, condusă de Veaceslav Plămădeală, a inițiat procesul de amalgamare voluntară cu satul Delacău, având în vedere pragul de 3.000 de locuitori stipulat de autoritățile centrale. Împreună, cele două localități depășesc acest prag, ajungând la circa 3.400 de locuitori.

Edilul consideră că această formulă este realistă și sustenabilă, spre deosebire de varianta extinsă cu patru sate – Puhăcenii, Delacău, Șerpenii și Speia – promovată de unii factori politici.

[Vezi mai mult >>>](#)

**GUVERNUL TREBUIE SĂ CLARIFICE STATUTUL JURIDIC AL CONCEPTULUI:
REFORMA APL NU POATE FI LEGALIZATĂ PRIN ACTE INTERNE, AVERTIZEAZĂ
CALM!**

La 23 iulie a avut loc ședința Secretariatului de implementare a Strategiei de reformă a administrației publice pentru anii 2023–2030. Membrii Secretariatului au analizat Raportul intermediar de evaluare al Programului pentru perioada 2023–2026 și au discutat pașii pentru elaborarea noului program aferent perioadei 2027–2030.

La eveniment a participat și expertul CALM, Viorel Rusu, care a formulat observații privind modul de prezentare și încadrare a conceptului de reformă a administrației publice locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

DIRECTORUL EXECUTIV AL CALM VIOREL FURDUI AVERTIZEAZĂ: ACTUALA AMALGAMARE „VOLUNTARĂ” A PRIMĂRIILOR ESTE ILEGALĂ ȘI PERICULOASĂ

Emisiunea cu directorul executiv al CALM Viorel Furdui la postul N4 a fost dedicată reformei administrativ-teritoriale și problemelor majore pe care le ridică modul în care aceasta este promovată în prezent.

Viorel Furdui a explicat că termenul de 31 iulie, impus ca limită pentru amalgamare, nu are bază legală și este folosit ca presiune asupra autorităților locale. Totodată, directorul executiv al CALM a subliniat că primăriile și consiliile locale sunt obligate să ia decizii în grabă, fără consultarea cetățenilor și fără garanții juridice, ceea ce contravine Constituției și Cartei Europene a Autonomiei Locale. „Reforma făcută prin abuzuri și improvizatii poate afecta grav credibilitatea Republicii Moldova în procesul de integrare europeană”, a atras atenția Viorel Furdui.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM A AVUT DREPTATE: REFORMA APL ESTE ÎN AFARA LEGII, IAR STATUL DE DREPT ȘI AUTONOMIA LOCALĂ SUNT ÎN PERICOL!

www.calm.md

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) atrage atenția opiniei publice și a partenerilor internaționali asupra unei situații alarmante: în Parlament a fost înregistrat peste noapte un proiect de lege ce urmează a fi adoptat în regim de urgență, cu scopul de a acoperi ilegalitățile comise de Căminele în legătură cu termenul de 31 iulie și cu un concept de reformă administrativ-teritorială care nu a fost niciodată aprobat.

Acest demers legislativ nu doar că nu repară abuzurile anterioare, ci le agravează, fiind promovat cu încălcarea procedurilor constituționale și contrar deciziilor Curții Constituționale.

[Vezi mai mult >>>](#)

16 ANI

DE UNITATE ȘI SOLIDARITATE

Pentru o descentralizare și
autonomie locală reală,
colectivități locale dezvoltate și o
Moldova Europeană!

Pentru informații și consultanță vă puteți adresa la nr.Tel. (022) 22-35-09,
fax (022) 22-35-29, info@calm.md, str. Columna 106A, Chisinau,
Republica Moldova (secretariat)

www.calm.md